

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова громадської ради при
Міністерстві екології та природних
ресурсів України

С.В. Берзіна

01 листопада 2018 року

Протокол № 12
засідання громадської ради при Мінприроди України

м. Київ

01 листопада 2018 р.

Зареєстровані та присутні згідно з реєстром, що додається.

Із загального складу членів громадської ради (35 осіб) на засіданні присутні 27 осіб, передано правого голосу за дорученням 2 особами – кворум є.

Відкриття засідання. Ухвалення порядку денного.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка відкрила засідання громадської ради при Мінприроди України (надалі – громадська рада, ГР) та привітала всіх присутніх. Вона проінформувала що це останнє засідання громадської ради в цьому складі і запропонувала ухвалити такий порядок денний:

1. Вітальне слово та виступ Міністра екології та природних ресурсів О.М. Семерака.
2. Про підсумки роботи громадської ради за період грудень 2016 - жовтень 2018 рр.
3. Про проблемні питання забезпечення здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері дотримання природоохоронного законодавства, що пов'язані з погодженням проведення позапланових перевірок Державною екологічною інспекцією з Державною регуляторною службою.
4. Про результативність реформ у системі управління об'єктами природно-заповідного фонду.
5. Про доцільність розробляння методичних рекомендацій для органів місцевої влади по розроблянню програм поводження з домашніми та регулюванню чисельності безпритульних тварин.
6. Різне.

Постановили: Ухвалити порядок денний у пропонованій редакції.

Голосування:

«за» – одноголосно

Рішення прийнято.

Питання №1. Вітальне слово та виступ Міністра екології та природних ресурсів О.М. Семерака.

СЛУХАЛИ:

Семерака О.М., якій розповів про стратегічні напрямки діяльності та досягнення Міністерства в цьому році.

Представники громадської ради висловили свої побажання та рекомендації щодо провадження реформ.

Постановили:

Подякувати та взяти інформацію до відома.

Голосування:

«за» – одноголосно

Рішення прийнято.

Питання №2. Про підсумки роботи громадської ради за період грудень 2016 - жовтень 2018 рр.

СЛУХАЛИ: Виступи голів Комітетів за напрямками діяльності та голови громадської ради. Під час виступів спікери мали можливість задати питання Міністру по тих чи тих питаннях пов'язаних з розглядом напрацьованих громадською радою рекомендації та результатів проведених експертиз.

В обговоренні взяли участь голови Комітетів громадської ради: Волков С.С., Куруленко С.С., Годовська Т.Б., Коніщук В.В., Фещенко В.П.

В цілому членами громадської ради було опрацьовано понад 30 актів права, проведені громадські експертизи та підготовка понад 200 рекомендацій, переважна кількість яких була прийнята Міністерством.

Постановили:

Взяти інформацію до відома, подякувати голові, головам Комітетів та активним членам громадської ради за проведену роботу.

Голосування:

«за» – одноголосно

Рішення прийнято.

Питання №3. Про проблемні питання забезпечення здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері дотримання природоохоронного законодавства, що пов'язані з погодженням проведення позапланових перевірок Державною екологічною інспекцією з Державною регуляторною службою.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка повідомила про численні звернення окремих представників громадських екологічних організацій та акції протесту пов'язані з високим відсотком (понад 30%) відмов з боку Державної регуляторної служби (надалі – ДРС) у проведенні позапланових перевірок Державною екологічною інспекцією (надалі – ДЕІ).

Черевко В.М. (ДЕІ), Жиляєва І.В. (ДРС), які проінформували учасників засідання про таке.

За поточний рік, станом на 31.10.2018 до ДРС надійшло 794 звернення від ДЕІ щодо погодження позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення громадянина про порушення його прав суб'єктами господарювання. За результатами їх розгляду ДРС було прийнято такі рішення:

Загальна кількість звернень	Кількість погоджень	Кількість відмов у погодженні	Кількість матеріалів, залишених без розгляду
794	466 (59%)	219 (27%)	109 (14%)

Статтею 3 Закону України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» встановлено, що позаплановий захід державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення **фізичної особи** про порушення суб'єктом господарювання її законних прав проводиться органом державного нагляду (контролю) за погодженням Державної регуляторної служби.

Для погодження орган державного нагляду (контролю) **подає** Державній регуляторній службі **копію відповідного звернення фізичної особи та обґрунтування необхідності проведення перевірки**. Державна регуляторна служба розглядає подані документи та надає погодження або вмотивовану відмову у наданні погодження протягом п'яти робочих днів з дня надходження відповідних документів.

Таким чином, звернення органу державного нагляду (контролю) **повинно доводити доцільність проведення цим органом позапланового заходу**

державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав.

У Порядку надання погодження на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав, затвердженому спільним наказом Мінекономрозвитку та ДРС 21.01.2017 №56/5 зазначено, що для отримання погодження на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав орган державного нагляду (контролю) протягом п'яти робочих днів з дня надходження такого звернення **подає ДРС копію відповідного звернення та лист з обґрунтуванням необхідності проведення такого заходу.**

На жаль, зазначені вище чіткі та недвозначні вимоги законодавства ДЕІ не виконувались.

Практично всі матеріали, які ДРС отримала від ДЕІ, не містили жодних обґрунтувань необхідності проведення заходів державного нагляду (контролю), у переважній кількості випадків такі матеріали навіть не містили інформації щодо сфери господарської діяльності, у якій пропонується здійснення заходу державного нагляду (контролю).

З 291 відмови щодо погодження проведення заходу державного нагляду (контролю) 195 відмов пов'язані з тим, що надіслані ДЕІ матеріали не містили жодних підстав для їх проведення, а заяви громадян, якими «обґрунтовувалась» необхідність проведення таких заходів, містили лише питання щодо надання певної інформації або роз'яснень застосування норм законодавства.

З числа 109 матеріалів, залишених без розгляду, у 58 випадках до звернень ДЕІ не було додано звернень громадян взагалі, ще у 5 випадках підставами для проведення перевірок Держекоінспекція пропонувала визнати депутатські звернення, правовий статус яких докорінно відмінний від правового статусу звернень громадян.

Непоодинокими були випадки, коли на підставі одного й того ж звернення громадянина до ДРС від ДЕІ надходило кілька звернень, або ж звернення направлялись до ДРС на підставі звернень громадян, по яких ДРС уже були прийняті рішення.

При зверненні до ДРС за погодженням заходів державного нагляду (контролю) у зоні проведення антитерористичної операції ДЕІ у 6 випадках ігнорувалися вимоги статті 3 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції», згідно з якими органам і посадовим особам, уповноваженим законами здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності, у період та на території проведення антитерористичної операції тимчасово забороняється проведення планових та позапланових перевірок суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність

у зоні проведення антитерористичної операції, крім позапланових перевірок суб'єктів господарювання, що відповідно до затверджених Кабінетом Міністрів України критеріїв оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності віднесені до суб'єктів господарювання з *високим ступенем ризику*.

У зв'язку з вкрай низьким рівнем підготовки звернень органів ДЕІ та з метою виправлення ситуації на засідання Ради державного нагляду (контролю) 06.04.2018 року було запрошено представників ДЕІ. Начальнику відділу правового забезпечення ДЕІ Бабій А.А. та заступнику начальника управління організаційно-аналітичної діяльності ДЕІ Лисенко-Сілаєвій Н.А. було надано роз'яснення та методичну допомогу щодо підготовки звернень для погодження позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі обґрунтованого звернення громадянина про порушення його прав суб'єктами господарювання.

Після проведеної роз'яснювальної роботи якість матеріалів ДЕІ щодо погодження заходів державного нагляду (контролю) дещо покращилась, проте, незважаючи на наявні законодавчі вимоги, і досі матеріали, які ДРС отримує від ДЕІ, не містять обґрунтувань необхідності проведення заходів державного нагляду (контролю).

Була надана інформація щодо розгляду ДРС протягом серпня-жовтня 2018 року звернень ДЕІ щодо погодження заходів державного нагляду (контролю) за заявами громадян щодо незаконних вирубок лісів та жорсткого поводження з тваринами або порушення правил їх утримання:

	Загальна кількість звернень	Кількість погоджень	Кількість відмов у погодженні	Кількість матеріалів, залишених без розгляду
Незаконні вирубки лісів	50	30 (60%)	8 (16%)	12 (24%)
Жорстоке поводження з тваринами або порушення правил їх утримання	19	10 (53%)	6 (31%)	3 (16%)
Разом	69	40 (58%)	14 (20%)	15 (22%)

Причини відмов у погодженні проведення заходів нагляду (контролю) за зверненнями ДЕІ 2018 року

	Причини відмов	Кількість	%
1.	Відсутність у ЄДРПОУ відомостей про суб'єкта господарювання щодо діяльності якого здійснюється захід	5	2,3%
2.	Відсутність інформації у зверненні органу державного нагляду (контролю) про найменування суб'єкта господарювання-юридичної особи та/або його відокремленого підрозділу або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи-підприємця щодо діяльності яких здійснюється захід	9	4,1%
3.	Відсутність інформації у зверненні органу державного нагляду (контролю) про місцезнаходження суб'єкта господарювання-юридичної особи та/або його відокремленого підрозділу або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи-підприємця щодо діяльності яких здійснюється захід	3	1,4
4.	Відсутність інформації у зверненні органу державного нагляду (контролю) про питання, необхідність перевірки якого стала підставою для здійснення позапланового заходу	195	89%
5.	Відсутність посилань на нормативно-правові акти, норми яких порушено	7	3,2%

В обговоренні взяли участь члени громадської ради: Цигульова О.М., Волков С.С., Габер М.О., Неліпа А.В., , Косоуров К. В., Коніщук В.В.,

Постановили:

1. Подякувати та взяти інформацію до відома.
2. Рекомендувати Державній екологічній інспекції:
 - 2.1 забезпечити системне підвищення кваліфікації працівників інспекції, зокрема її територіальних органів з правових питань, підготовки та надання відповідних документів;
 - 2.2 налагодити співпрацю з громадськими організаціями що можуть надавати кваліфіковану допомогу громадянам у правильному оформленні звернень громадян за фактами що викликають їх стурбованість щодо можливого порушення природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання;
 - 2.3 розмістити на офіційному сайті Держекоінспекції:
 - а) рекомендований шаблон звернень громадян за фактами що викликають їх стурбованість щодо можливого порушення природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання;

б) контактні дані громадських організацій згідно з п. 2.2;

в) електронну версію посібника для громадських інспекторів з охорони довкілля «Громадський екологічний контроль» (виданий у 2017 році ДЕА на замовлення Мінприроди).

2.4 Забезпечити інформування громадян про можливу підтримку підготовки звернень належної якості (зокрема через Облдержадміністрації, Мінінформполітики).

2.5 розглянути можливість організації проведення курсів для представників громадських організацій природоохоронного спрямування, громадських активістів тощо з питань підвищення екологічних знань у сфері забезпечення державного та громадського природоохоронного нагляду (контролю).

Голосування:

«за» – одноголосно

Рішення прийнято.

Питання №4. Про результативність реформ у системі управління об'єктами природно-заповідного фонду.

СЛУХАЛИ:

Матвєєва С.Р., заступника директора департаменту екомережі та природно-заповідного фонду Мінприроди, якій розповів про заходи що були реалізовані у процесі реформування системи управління установами природно-заповідного фонду (надалі – ПЗФ) Мінприроди.

1. Прийнято Закон України від 22.03.2018 № 2362-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища», яким передано повноваження від ліквідованих територіальних органів Мінприроди до обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій», що надало можливість спеціальним адміністраціям установ природно-заповідного фонду здійснювати управління збереженням та використанням їх природних ресурсів.

2. Створено нормативно-правову базу для призначення директорів установ природно-заповідного фонду Мінприроди на конкурсних засадах:

2.1 Прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 459-р «Деякі питання забезпечення проведення конкурсів на зайняття посад керівників установ природно-заповідного фонду» яким:

а) погоджено проведення конкурсів на зайняття посад керівників установ ПЗФ, що належать до сфери управління Мінприроди;

б) доручено Мінприроди розробити і затвердити порядок проведення конкурсу на зайняття посади керівника установи ПЗФ, що належить до сфери управління Мінприроди.

2.2 Наказом Мінприроди від 17.04.2018 №123, зареєстрованим у Мін'юсті 09.07.2018 за № 797/32249 затверджено Порядок проведення конкурсу та

призначення на посаду керівників установ ПЗФ, що належать до сфери управління Мінприроди, яким:

- а) встановлено вимоги щодо наявності у претендента на посаду керівника установи ПЗФ вищої екологічної, біологічної або географічної освіти;
- б) передбачено проведення конкурсу у три етапи: проведення кваліфікаційного іспиту (тестування), розв'язання ситуаційних завдань та проведення співбесіди з презентацією претендентом свого бачення плану розвитку установи ПЗФ;
- в) включено до складу Конкурсної комісії представника Громадської ради при Мінприроди.

2.3 Наказом Мінприроди від 29.10.2018 № 275 затверджено Перелік тестових завдань для проведення кваліфікаційного іспиту претендентів на посаду керівників установ природно-заповідного фонду, що належать до сфери управління Мінприроди.

2.4 Зараз на підписі у керівництва наказ Мінприроди про оголошення конкурсу на перші чотири вакантні посади.

3. Прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 29.08.2018 № 686, якою затверджено Порядок виплати надбавки за вислугу років працівникам установ природно-заповідного фонду України, що буде мотивуючим фактором який сприятиме посиленню охорони територій та об'єктів ПЗФ, активізації рекреаційної, наукової, освітньої діяльності у сфері охорони довкілля, запобігатиме плинності кадрів, сприятиме покращенню умов їх оплати праці, залученню висококваліфікованих спеціалістів, підвищенню престижу роботи працівників у галузі ПЗФ України (коли стаж > 3 років 10% від посадового окладу, > 10 років 20%, > 20 років 30%).

В обговоренні взяли участь члени громадської ради: Неліпа А.В., Хрутьба А.С., Коніщук В.В.

Постановили:

1. Подякувати та взяти інформацію до відома.

2. Делегувати до складу Конкурсної комісії з проведення конкурсу та призначення на посаду керівників установ природно-заповідного фонду, що належать до сфери управління Мінприроди уповноваженого представника від громадської ради – Конищука Василя Васильовича, доктора біологічних наук, ЕА «Західне Полісся – заболочений край».

Голосування:

«за» – одноголосно

Рішення прийнято.

Питання № 5. Про доцільність розроблення методичних рекомендацій для органів місцевої влади по розробленню програм поводження з домашніми та регулюванню чисельності безпритульних тварин.

СЛУХАЛИ:

Домашлінця В.Г., начальника відділу охорони тваринного світу управління охорони біорізноманіття та біобезпеки Мінприроди, з інформацією про громадську ініціативу зоозахисних організацій, – розробити методичні рекомендації для органів місцевої влади по розроблянню програм поводження з домашніми та регулюванню чисельності безпритульних тварин.

Питання щодо доцільності розроблянню таких рекомендацій було винесено на публічне обговорення (на сайті Міністерства) у квітні-травні 2018 року. За результатами обговорень було отримано десятки коментарів, здебільше протилежних один одному.

У зв'язку з цим, та враховуючи позицію зоозахисних організацій, які наполягають на необхідності розроблянню рекомендацій Міністерство виносить це питання на розгляд громадської ради.

В обговоренні взяли участь члени громадської ради: Берзіна С.В., Габер М.О., Неліпа А.В., Шилович І.Л., Коніщук В.В.

Постановили:

1. Рекомендувати Мінприроди підтримати ініціативу розроблянню методичних рекомендацій для органів місцевої влади по розроблянню програм поводження з домашніми та регулюванню чисельності безпритульних тварин з подальшим затвердженням наказом Міністерства.

2. Рекомендувати громадським зоозахисним організаціям – ініціаторам такої розробки, розробити проект рекомендацій на внести його на розгляд Мінприроди через схвалення на засіданні громадської ради.

Голосування:

«за» – одноголосно

Рішення прийнято.

Питання №6 Різне.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка проінформувала що Комітетом громадської ради з питань експертизи та оцінки впливів на довкілля проведений аналіз аналітичного звіту по результатах проекту з паливної економічності автотранспорту. Проект реалізується в рамках виконання завдань партнерства з Програмою ООН з навколишнього середовища (UN Environment) щодо впровадження проекту Глобальної ініціативи з економії палива (GFEL) в Україні, Міжнародною академією стандартизації. На даний момент завершено перший етап проекту «Сприяння покращенню економії автомобільного палива в Україні». За результатами проведеної роботи підготовлено аналітичний звіт «Паливна економічність автотранспорту в Україні» в якому висвітлено основні тенденції щодо змін у структурі автопарку України починаючи з 2005

року, досліджено питання енергоефективності та екологічності транспортних засобів, які експлуатуються в нашій країні, а також приділено значну увагу питанню впливу транспортного сектору на рівень викидів парникових газів. В подальшому, на основі зазначеного звіту плануються підготовка пропозиції для формування національної політики щодо скорочення викидів парникових газів у транспортній галузі та впровадження стратегічного підходу до підвищення ефективності використання автомобільного палива. Комітет надав позитивну оцінку першому етапу реалізації проекту та звіту, та вносить подання на схвалення рішення Комітету на засіданні громадської ради.

Постановили:

1. Підтримати позицію Комітету щодо позитивної оцінки першого етапу реалізації проекту та звіту.

2. Зазначити, що формування автопарку в Україні відбувається без урахування принципів сталого розвитку, екологічного транспорту та потенційних впливів на здоров'я населення. Питання оцінки впливу викидів від автомобільного транспорту на забруднення атмосферного повітря в сучасних умовах є безперечно актуальним для нашої країни. Реалізація проекту дозволить створити механізми впливу на формування структури автопарку з урахуванням екологічності та енергоефективності автомобільного транспорту.

3. Рекомендувати Мінприроди:

3.1 доучитись до імплементації Директив 1999/94/ЕС, 2009/33/ЕС і Регламентів (ЄС) № 443/2009 і № 510/2011 з метою посилення контролю за викидами парникових газів транспортними засобами, запровадження маркування енергоефективності транспортних засобів, а також відповідних фіскальних заходів;

3.2 створити спільну робочу групу з Мінінфраструктури та МВС щодо розгляду питання обов'язкового внесення при реєстрації автомобілів інформації про викиди CO₂ та їх енергоефективності;

3.3 створити інформаційний ресурс для споживачів щодо енергоефективності та екологічності автотранспорту.

Реалізація наданих рекомендацій дозволять виконати зобов'язання щодо впровадження національної політики та заходів, спрямованих на стримування зростання викидів парникових газів дорожнім транспортом.

Протокол вела

І.В. Тарановська